

برداشت و شکسته
فرید لاسکو
برگرداندن انسانان از فرد

چهار سو
دینیه
(نمایش نامه ها)
۱۳

۱۲۴۵۸۷۹

۱۳۹۹

سرشناسه: لسکو، داوید
Lescot, David
عنوان و نام پدیدآور: مرد ورشکسته / دیوید لسکو؛ مترجم: سائز
فلاح فرد.
مشخصات نشر: تهران: دیبایه، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۱۱۰ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۲-۱۱۹-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیا
وضعیت کتابخوان اصلی: Un homme en faillite
موضوع: نمایشنامه فرانسه-- قرن ۲۰.
شماره ثبت: افروزه: فلاح فرد، سائز، ۱۳۶۴-، مترجم
رقعه بندی کنگره: ۴۰۳/۱۳۶۴/س/ PQ2۶۸۰
رقعه بندی دیویی: ۸۴۲/۹
شماره کتابشناسی ملی: ۲۹۶۱

مرد ورشکسته
دیوید لسکو
برگردان ساناز فلاح فرد

طراحی جلد: حمید مصدق

فهرست

یادداشت مترجم.....۱

یادداشت نویسنده.....۹

مرد ورشکسته.....۱۳

نگاهی به نمایشنامه و اجرای.....۱۱۱

«مرد ورشکسته»

یادداشت مترجم

دوید لسکو^۱، پسرِ کم‌دینِ معیوبِ فرانسوی ژان لسکو، سال ۱۹۷۱ در فرانسه به دنیا آمد. او علاوه بر نمایشنامه‌نویسی، به موسیقی و کارگردانی تئاتر نیز پرداخته است و همچنین، از سال ۱۹۹۰ در دانشگاه پاریس ۵ (نانتِر)، تئاتر تدریس می‌کند.

لسکو اولین نمایشنامه‌ی کمدی موزیکال سیاه خود را، با نام توطئه گران^۲ در سال ۱۹۹۸ به روی صحنه برد. او در اجراهای خود از ترکیب نمایشنامه، بداهه‌پردازی، تئاتر و موسیقی استفاده کرده است. نمایش *Les Conspirateurs* یک قصه فیزیکی^۳ نمونه‌ای از این شیوه است.

لسکو در جشنواره‌های بسیاری شرکت کرده و به معرفی آثار خود

1. David Lescot

2. *Les Conspirateurs*

3. *Quelques dommages physiques*

پرداخته است. در سال ۲۰۰۷، جایزه‌ی انجمن منتقدان، برای نمایشنامه‌ی مرد ورشکسته^۱، به عنوان بهترین نمایشنامه‌ی فرانسوی زبان به او اهدا شد. در سال ۲۰۰۸ برای نمایشنامه‌ی زن اروپایی^۲، جایزه‌ی نوآوری و ابتکار را از طرف جامعه‌ی نویسندگان و آهنگسازان آثار نمایشی (SACD) دریافت کرده و در همان سال، جایزه‌ی بزرگ ادبیات نمایشی را به خاطر همین نمایشنامه از آن خود کرد. همچنین او با مرکز نمایشی کم‌دی دورم^۳ و تئاتر شهر پاریس به عنوان نویسنده همکاری می‌کند. از دیگر فعالیت‌های خصوصی او، آهنگسازی برای تئاتر است.

1. *Un homme en faillite*
2. *L'Européenne*
3. *Comédie de Reims*

یادداشت نویسنده

ایده‌ی نمایشنامه‌ی مرد و بانک، نواحی تأثیر بحث‌های متعدد در مورد ورشکستگی مدنی شکل گرفت. این قانون در سال ۱۸۷۸ در آلمان - موصل برای افرادی که مقروض و وادار به بدهی و توان پرداخت آن را نداشتند تصویب شد. بدین ترتیب، آن‌ها می‌توانستند اموال شخصی خود را به حراج بگذارند. این قانون تا سال ۱۹۱۸ غفلت داشت. از وقتی وزیر مسکن و شهرسازی تصمیم گرفت این قانون را در فرانسه به اجرا بگذارد، مشکل از سر گرفته شد. این اقدام از اول با مخالفت دربارت داد گستری، سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، بانک‌ها و دیگر مؤسسات اعتباری مواجه شد. با این وجود، در ژوئیه‌ی ۲۰۰۳، این قانون مجدداً در اتحادیه‌ی اروپا تصویب گردید.

با دیدن این واقعیت اجتماعی، نتوانستم از خلق داستانی برای تئاتر

چشم‌پوشی کنم. دومین نمایشنامه‌ی من به نام «شراکت»، به تعمق در روابط انسان‌ها با اشیاء و تجارت می‌پردازد. مایل‌م به مسئله‌ی انسان و مالکیت پردازم. داستان «مرد ورشکسته» ماجرای کسی است که برای ادامه‌ی حیات، باید از تمام اموالش بگذرد.

این‌جا صحبت از مصرف‌گرایی و بدهکاری است؛ سخن از شانس دوباره، تولد دوباره، صحبت از ناهمواری زندگی است؛ از عوامل ایجاد بدهی. شرایطی که به طور جبران‌ناپذیری مخاطره‌آمیز است.

«مأمور حراج» مسئولیت دارد موجودی اموال شخص بدهکار را بررسی کرده، با طلب‌کاران مذاکره و همه‌چیز را راست و ریست کند. به نظرم ورشکستگی مدنی ایده‌ی وسوسه‌انگیزی برای خلق یک نمایشنامه داشت. چون تلاشی پیوندی است میان یک واقعیت اجتماعی و انگیزه‌ی درونی، که شما را دعوت می‌کند دنیا را با شگفتی و ناباوری نظاره کنید؛ درست مثل آن چهره‌ها که ترا انجام می‌دهد. می‌خواستم فرمول گانتر آندرس، بزرگ‌ترین مفسر کافکا، از آن خود کنم: «تشنه گذاشتن برای نشان دادن»؛ این که بدانی چگونه تعیبت را کمی تغییر دهی تا بفهمی واقعاً چگونه تأثیر می‌گذارد.

مردی که کوچک می‌شود

نمایشنامه سه شخصیت دارد؛ دو مرد و یک زن. زوجی بدون بچه. مردی بی‌کار.

مأمور حراج کسی است که به مرد بدهکار کمک می‌کند. میان آن‌ها

رابطه‌ای از جنس مبارزه و بازی، یکسان‌سازی و تغییر شکل می‌گیرد. مأمور حراج، مرد را به سوی از دست دادن اموالش سوق می‌دهد، تجربه‌ای بنیادی کسب کرده و مرد مال‌باخته را نظاره می‌کند. مردی که همه‌ی زندگی‌اش را باخته است، باید از موقعیت استفاده کند و وجود خود را از نو بسازد. یا باید همه‌ی اموالش را دوباره به دست بیاورد و یا بیاموزد که بدو، آن‌ها زندگی کند. یا دوباره ثروت جمع کند و یا نسبت به گذشته‌اش، بیشتر از دست بدهد، و یا این که حتی زندگی نکند. به هر حال در نهایت، مطلق، آخرین امید با او همراه است: یک کتاب تقریباً معمولی، یک رمان لمی - تخیلی: «مردی که کوچک می‌شود». این کتاب برایش حکم سسورس اخلاقی را دارد. کتاب، داستان مردی است که به دلایل نامعلومی، هر روز به یک سانتیمتر از قدش کم می‌شود و مجبور است از جامعه دور شده و خود را از فتنای جدید که خصمانه‌تر و تهدیدآمیزتر است وفق دهد.

مرد ورشکسته که او را شبیه خود می‌بیند سعی می‌کند مانند مرد کوچک با شرایط جدید کنار بیاید. باز کردن دریاچه‌ای برای مدل دو سانتیمتری مرد ورشکسته که با تلاشی فوق بشری در زمی طبلان صورت می‌گیرد، مانع محکمی در برابر گرایش به مصرف‌گرایی است. سعی خواندن این کتاب برای مرد ورشکسته این است: او فقط به مکانی که کوچک و امکانات اندک برای ادامه‌ی زندگی نیاز دارد؛ در روز بیشتر از چند دقیقه نمی‌خواهد، چون معیار زمان برای او تغییر کرده است و... شخصیت جدید او در چالش بین مطالعه‌ی کتاب و ملاقات‌هایش با مأمور حراج، به صورت عقیمی شکل می‌گیرد. مدام می‌رود جلوی خانه‌ی همسرش.

با تجربیاتی که به دست آورده، به نگاهی تازه و فلسفی در مورد وجود آدمی و مالکیت می‌رسد. او می‌خواهد زندگی‌اش را از نو بسازد.

www.ketab.ir